

Handläggare
Malin Torberger
Telefon: 08-508 25 416**Till**
Socialnämnden
2016-05-17

Rekvirering och fördelning av utvecklingsmedel för att kvalitetsutveckla arbetet mot våld i nära relationer

Förvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden ger förvaltningschefen i uppdrag att besluta om fördelningen av utvecklingsmedlen i enlighet med anvisningarna för dessa.

Gillis Hammar
FörvaltningschefVeronica Wolgast Karlberg
Avdelningschef

Sammanfattning

Regeringen beslutade den 28 januari 2016 att ge kommuner och landsting möjligheten att rekvirera medel för att utveckla arbetet mot våld i nära relationer. Stockholms stad rekvirerar 3 125 250 kronor som sedan ska fördelas på stadsdelsnämnderna samt socialnämnden, för användning under perioden 28 januari-31 december 2016. Förvaltningen föreslår att förvaltningschefen ges delegation från nämnden att fördela medlen enligt fördelningsnyckeln för ekonomiskt bistånd, då det saknas en fördelningsnyckel för våld i nära relationer.

Medlen ska enligt anvisningarna användas för att kvalitetsutveckla arbetet mot våld i nära relationer, bland annat avseende stöd till våldsutsatta kvinnor och barn, förebyggande arbete samt insatser till våldsutövare.

Socialförvaltningen har lämnat förslag på områden inom de ramar som Socialstyrelsen har satt upp, som generellt är utvecklingsområden inom stadens arbete mot våld i nära relationer: informationsinsatser, stöd till våldsutövare, kvarboende för den våldsutsatta, stöd till särskilt utsatta grupper, barnperspektivet och arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck.

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom avdelningen för stadsövergripande sociala frågor. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet 11 maj 2016. Rådet för funktionshinderfrågor har haft möjlighet att behandla ärendet den 12 maj 2016.

Ärendet

Regeringen beslutade den 28 januari 2016 att ge kommuner och landsting möjligheten att rekvirera medel för att utveckla arbetet mot våld i nära relationer. Medlen rekvireras från Socialstyrelsen och endast en rekvisition per kommun ska göras. Stockholms stad rekvirerar 3 125 250 kronor som fördelas på stadsdelsnämnderna samt socialnämnden, baserat på fördelningsnyckeln för ekonomiskt bistånd. Då området våld i nära relationer inte har någon egen fördelningsnyckel har en diskussion förts internt på socialförvaltningen och med controller på stadsledningskontoret kring vilka kriterier som ska ligga till grund för fördelningen. Att skapa en fördelningsnyckel är ett relativt stort arbete som inte bedöms möjligt att genomföra inom den begränsade tidsram som finns till förfogande. Utbetalning av medel behöver ske snarast för att stadsdelsnämnderna ska ha möjlighet att genomföra utvecklingsarbetet innan 31 december. I samråd med controller på stadsledningskontoret har därför bedömts att fördelningsnyckeln för ekonomiskt bistånd är den bäst lämpade. Den har också använts i andra sammanhang då en fördelningsnyckel saknats, exempelvis vid fördelning av medel för demokratiutveckling. Nedanstående tabell visar hur medlen fördelas på stadsdelarna:

Stadsdel	Summa
Rinkeby-Kista	499 102
Spånga-Tensta	320 650
Hässelby-Vällingby	343 152
Bromma	123 447
Kungsholmen	73 130
Norrmalm	66 255
Östermalm	67 817
Södermalm	217 517
Enskede-Årsta-Vantör	408 157
Skarpnäck	190 327
Farsta	281 272
Älvsjö	55 629
Hägersten-Liljeholmen	180 326
Skärholmen	298 148
Totalt	3 125 250

Användning av medlen

I Socialstyrelsens anvisningar för utvecklingsmedlen (se bilaga) anges att medlen avser att utveckla och stärka

- socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens långsiktiga, strukturerade och samordnade arbete mot våld i nära relation och stöd till våldsutsatta kvinnor och barn
- alla berörda verksamheters möjligheter att efterleva gällande regelverk, ha tillgång till aktuell kunskap och kunna använda verksamma metoder inom området eller på annat sätt kvalitetsutveckla sitt arbete
- kunskapen om och spridningen av verksamma metoder för att identifiera och ge ändamålsenligt stöd till barn som har eller riskerar att utsättas för våld
- det universellt och selektivt förebyggande arbetet samt insatser för att nå våldsutövare
- verksamma metoder och insatser anpassade till behoven hos särskilt utsatta grupper såsom unga och äldre kvinnor, våldsutsatta kvinnor med funktionsnedsättning, missbruksproblematik, kvinnor som har utländsk bakgrund

samt flickor och pojkar, kvinnor och män som drabbats av hedersrelaterat våld

- kunskap om och insatser för kvinnor och män som utsätts för våld eller på annat sätt riskerar att fara illa i samband med prostitution och människohandel för sexuella ändamål.

För kommuner anges dessutom särskilt att

- Medlen ska bidra till att utveckla det systematiska och långsiktiga kvalitetsarbetet inom området och avser i första hand insatser som underlättar efterlevnaden av gällande regler och införlivande av annat normerande arbete från nationell nivå.
- Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om våld i nära relationer (SOSFS 2014:4) ska tjäna som utgångspunkt för arbetet tillsammans med tillsynsresultat och annan kunskap om brister och behov som har identifierats på lokal nivå.
- Medlen ska också sprida effektiva metoder inom området våld i nära relationer och i arbetet med våldsutsatta kvinnor och barn.

Tidsperiod för användning av medlen

Medlen kan användas t o m 31 december 2016. De kan även användas retroaktivt för verksamhet fr o m 28 januari 2016.

Om det finns medel kvar hos Socialstyrelsen efter den 1 juni 2016, som inte har rekvirerats, kommer dessa att fördelas på kommuner som önskar ta del av dessa vilket staden har anmält intresse för.

Återrapportering och ev. återbetalning

Staden ska senast den 31 mars 2017 redovisa till Socialstyrelsen hur medlen har använts. Socialstyrelsen kommer under hösten 2016 återkomma med ett frågeformulär för detta.

Om hela bidraget inte har använts vid 2016 års slut ska återstoden återbetalas till Socialstyrelsen, senast 30 juni 2017. Detsamma gäller om medlen inte har använts i enlighet med målen för statsbidraget.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsnämndernas behov ser olika ut och vad man önskar använda medlen till skiljer sig därför åt. Förvaltningen har listat ett

antal förslag på hur medlen kan användas, inom ramarna för Socialstyrelsens anvisningar, baserat på generella utvecklingsområden som finns inom området våld i nära relationer i Stockholms stad.

Socialförvaltningens förslag på utvecklingsområden

- *Informationsinsatser.* Kan exempelvis vara att ta fram och distribuera informationsmaterial (på olika språk, punktskrift, lättläst etc.) till föreningslivet, vårdcentraler, mödravårdscentraler, skolor, ungdomsmottagningar och annat, med information om våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck, vilket stöd som finns till utsatta och utövare mm.
- *Stöd till våldsutövare.* Exempelvis att ta fram och implementera eller testa nya rutiner för att kontakta och motivera våldsutövare att söka och ta emot stöd för att sluta utöva våld.
- *Kvarboende för våldsutsatta.* Kan vara att ha en lägenhet som erbjuds tillfälligt i ärenden där det är möjligt ur säkerhetssynpunkt, för att den som är utsatt och eventuella barn ska slippa flytta hemifrån.
- *Stöd till särskilt utsatta grupper.* Kan vara kompetensinsatser för handläggare och utförarpersonal, rutiner för att upptäcka våld inom t ex omsorgen om äldre eller funktionsnedsatta, att ta fram särskilt anpassat material till personer med kognitiva funktionsnedsättningar för att möjliggöra kommunikation om våldsutsatthet eller våldsutövande.
- *Barnperspektivet.* Exempelvis utveckla hur detta beaktas i handläggningen av våldsärenden samt i ärenden på stadsdelsnämndens enhet för barn och ungdom där våld förekommer, samverkan mellan handläggare av ärenden som rör våld i nära relationer och handläggare av barn- och ungdomsärenden.
- *Hedersrelaterat våld och förtryck.* Exempelvis kompetensinsatser för handläggare och utförarpersonal, rutiner för att upptäcka hedersrelaterat våld.

Förvaltningen föreslår vidare att förvaltningschefen får delegation från nämnden att fördela medlen enligt fördelningsnyckeln.

Bilagor

1. Socialstyrelsens anvisningar för att rekvirera utvecklingsmedel

Bilaga 1

2016-03-03 Dnr 9.1.4005/2016

1(3)

Anvisningar för att rekvirera utvecklingsmedel för 2016 för att kvalitetsutveckla arbetet mot våld i nära relationer och stöd till våldsutsatta kvinnor och barn m.m.

Bidragets storlek

Statsbidraget omfattar totalt 70 000 000 kronor för 2016.
Av dessa är 50 000 000 kronor avsatta för kommuner och 20 000 000 kronor för
landsting.

I bilaga 2 till regeringens beslut den 28 januari 2016 nr II:3 framgår hur mycket
pengar som varje kommun kan rekvirera för 2016. Landstingen rekviderar lika,
952 381 kronor per landsting.

Vilka kan rekvirera medlen?

Kommuner och landsting.

Vad kan ni använda medlen till?

Övergripande mål

Arbetet mot våld i nära relationer och för att kvalitetsutveckla stödet till våldsut-
satta kvinnor och barn ska vara av lika hög kvalitet i hela landet. De som har
utsatts för sådant våld ska få det stöd och den hjälp som de behöver oavsett var i
landet de bor.

Medlen avser att utveckla och stärka

- socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens långsiktiga, strukturerade och samordnade arbete mot våld i nära relation och stöd till våldsutsatta kvinnor och barn
- alla berörda verksamheters möjligheter att efterleva gällande regelverk, ha tillgång till aktuell kunskap och kunna använda verksamma metoder inom området eller på annat sätt kvalitetsutveckla sitt arbete
- kunskapen om och spridningen av verksamma metoder för att identifiera och ge ändamålsenligt stöd till barn som har eller riskerar att utsättas för våld
- det universellt och selektivt förebyggande arbetet samt insatser för att nå våldsutövare.

SOCIALSTYRELSEN
106 30 Stockholm

Telefon 075-247 30 00
Fax 075-247 32 52

socialstyrelsen@socialstyrelsen.se
www.socialstyrelsen.se

SOCIALSTYRELSEN

2016-03-03 Dnr 9.1.4005/2016

- verksamma metoder och insatser anpassade till behoven hos särskilt utsatta grupper såsom unga och äldre kvinnor, våldsutsatta kvinnor med funktionsnedsättning, missbruksproblematik, kvinnor som har utländsk bakgrund samt flickor och pojkar, kvinnor och män som drabbats av hedersrelaterat våld
- kunskap om och insatser för kvinnor och män som utsätts för våld eller på annat sätt riskerar att fara illa i samband med prostitution och människohandel för sexuella ändamål.

Särskilt avseende kommuner

- Medlen ska bidra till att utveckla det systematiska och långsiktiga kvalitetsarbetet inom området och avser i första hand insatser som underlättar efterlevnaden av gällande regler och införlivande av annat normerande arbete från nationell nivå.
- Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om våld i nära relationer (SOSFS 2014:4) ska tjäna som utgångspunkt för arbetet tillsammans med tillsynsresultat och annan kunskap om brister och behov som har identifierats på lokal nivå.
- Medlen ska också sprida effektiva metoder inom området våld i nära relationer och i arbetet med våldsutsatta kvinnor och barn.

Särskilt avseende landsting

- Medlen till landstingen ska bidra till att utveckla det systematiska och långsiktiga kvalitetsarbetet inom hälso- och sjukvårdens och tandvårdens område.
- Medlen får användas till insatser som underlättar efterlevnaden av gällande regler och införlivande av annat normerande arbete från nationell nivå samt för utveckling och spridning av effektiva metoder inom området våld i nära relationer och våld mot kvinnor och barn.
- Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2014:4) ska tjäna som utgångspunkt för arbetet.
- Landstingen, som har det övergripande ansvaret för hälso- och sjukvården, ska också kunna använda medlen för insatser som stärker det strukturerade arbetet för att förebygga, upptäcka och agera i mötet med kvinnor och barn och män som är utsatta för eller riskerar att utsättas för våld i nära relation samt för metod- och kompetensutveckling inom respektive verksamhet.

När kan ni använda medlen?

Socialstyrelsen betalar ut medlen under år 2016 och de kan användas till och med den 31 december 2016. Det är tillåtet att använda beviljade medel retroaktivt för verksamhet från och med den 28 januari 2016.

SOCIALSTYRELSEN

2016-03-03 Dnr 9.1.4005/2016

Hur får ni del av medlen?

Medlen till kommuner och landsting betalas ut engångsvis efter rekvisition ställd till Socialstyrelsen.

1. Varje kommun och varje landsting får rekquirera medel genom den blankett som Socialstyrelsen tillhandahåller i ett e-postutskick till er.
2. I bilaga 2 till regeringens beslut den 28 januari 2016 nr II:3 står det hur mycket pengar som varje kommun och varje landsting kan rekquirera för 2016.
3. Endast en rekvisition per kommun och per landsting ska lämnas till Socialstyrelsen.
4. Rekvisitionen ska ha kommit in till myndigheten senast den 1 juni 2016 och medlen utbetalas vanligtvis inom 15 arbetsdagar.
5. Rekvisitionen ska vara undertecknad av behörig företrädare för respektive kommun och landsting.

Om det finns medel kvar?

Medel som inte har rekviderats senast den 1 juni 2016 kommer Socialstyrelsen att fördela till de kommuner och landsting som angivit i rekvisitionsblanketten att de önskar ta del av dessa medel.

Vad gäller för återrapportering och återbetalning av medel?

Varje kommun och varje landsting ska **senast den 31 mars 2017** redovisa till Socialstyrelsen hur 2016 års medel har använts. Socialstyrelsen återkommer under hösten med ett frågeformulär.

Om ni inte har använt hela statsbidraget under perioden 28 januari–31 december 2016 ska ni återbetala återstoden till Socialstyrelsen. Ni kan också bli återbetalningsskyldiga om medlen inte används i enlighet med målen för statsbidraget. Återbetalningen ska ske senast den 30 juni 2017. Socialstyrelsen kommer att fakturera (återstoden) och hämta in faktureringsuppgifter på rekvisitionsblanketten.

Kontaktpersoner

Almir Cehajic	almir.cehajic@socialstyrelsen.se	075-247 33 17
Ylva Gårdhagen (uppföljning)	ylva.gardhagen@socialstyrelsen.se	075-247 39 11